

Plan for eierskapskontroll for perioden 2020-2023

Fredrikstad kommune

Vedtatt i bystyret 06.02 2020

Østfold kontrollutvalgssekretariat ØKUS

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
1.1 Eierskapskontroll.....	3
2. Generelt om risiko og vesentlighet.....	4
2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding	4
2.2 Fredrikstad kommune - Eiermelding	5
2.3 Kommunens Eierinteresser som omfattes av eierskapskontroll	5
2.4 Gjennomførte eierskapskontroller i perioden 2006 - 2019	6
3. Eierskapskontroll - Planperioden 2020 – 2023	6
3.1 Prioritering av selskaper	6
3.2 Kontrollretning	7
3.3 Rapportering av eierskapskontrollen.....	8
3.4 Delegering til kontrollutvalget	8
Vedlegg	9
Østfold Energi AS	9
Fredrikstad Energi AS	10
Viuno AS.....	11
Fredrikstad Parkering AS	12
Borg Havn IKS.....	13
Østfold kommunerevisjon IKS.....	15
Unikom AS.....	16
Øst-110 Sentral IKS/ Alarmsentral Brann Øst AS.....	17
Driftsassistansen i Østfold IKS	18
Inspiria AS.....	19
Fasvo AS	20
Isegran Eiendom AS.....	21

1. Innledning

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. Kommunal sektor kan velge å organisere sin virksomhet på flere måter der de mest nærliggende er.

- kommunalt foretak etter kommunelovens kapittel 9.
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- interkommunalt selskap.
- aksjeselskap.

Selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.

Fra 2005 har kontrollutvalget i henhold til kommuneloven vært pålagt å utarbeide en plan for selskapskontroll for å føre kontroll med kommunens eierinteresser. Kontrollen med slike selskaper skulle bestå av eierskapskontroll (obligatorisk) og eventuelt forvaltningsrevisjon (valgfri).

Fra 2013 kom det et nytt tillegg i kommuneloven om at planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene.»

Fra 2020 trer ny kommunelov i kraft og i § 23-4 er begrepet selskapskontroll tatt ut og loven bruker nå kun begrepet

eierskapskontroll. I § 23-4 fremkommer følgende:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

1.1 Eierskapskontroll

Eierskapskontrollen innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Eierskapskontroll vil kunne bestå av følgende kontrolelementer:

- drives virksomheten innenfor rammene av kommunen sine vedtak og forutsetninger, og i henhold til lover og regler.
- Vurdering av den enkelte virksomhet sett fra et eierperspektiv, herunder eventuelle krav til egenkapital og avkastning, overordnet regnskapsanalyse og gjennomgang av budsjett.
- Andre forhold som vedrører eier som rapportering, opplæring, administrativ oppfølging osv.

I siste instans er det bystyret som har det overordnede ansvaret for at kommunen har en forsvarlig eierskapsforvaltning. Se kapittel 2.1

Innsynsrett

I henhold til kommunelovens § 23-6 kan kontrollutvalget kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- interkommunale selskaper etter IKS-loven
- interkommunale politiske råd
- kommunale oppgavefelleskap
- aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale

selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer

I tillegg har kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd i kommunelovens § 23-6, som vil gjelde på tilsvarende måte overfor andre eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen.

Vedrørende kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser i selskaper som utfører oppgaver på vegne av kommunen uttrykkes det i «NOU 2016:4 Ny kommunelov»; er dette en ny utvidet lovfestet innsynsrett som ligger til kontrollutvalget og kommunens revisor.

I NOU 2016:4 legger utvalget til «*selv om kontrollbehovet i hovedsak vil kunne dekkes gjennom kontrakt, mener utvalget at det er nødvendig å utvide den lovfestede innsynsretten på enkelte punkter. Dette er tenkt som en sikkerhetsventil, til bruk der innsynsretten i henhold til kontrakten viser seg å ikke være tilstrekkelig til å sikre kommunens kontrollbehov.*»

Utvalget nevner eksempler i NOU 2016:4 på eksterne virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen innen:

- barnevern
- barnehage
- helse og omsorg
- oppvekst

Et eventuelt innsyn og undersøkelser skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.

2. Generelt om risiko og vesentlighet

I ny kommunelov § 23-4 «Eierskapskontroll» skal kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne

ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Risiko- og vesentlighetsanalyse er et verktøy for å velge ut relevante selskaper for eierskapskontroll.

Følgende kriterier for vesentlighetsanalysen, som kan være til hjelp når kontrollutvalget skal prioritere hvilke selskaper som skal være gjenstand for eierskapskontroll:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk avkastning av aksjekapital
- Kommunale selskap som har et samfunnsmessig ansvar
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Kommunale selskap som leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen

I forhold til risiko kan spesielt disse forholdene vurderes:

- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller – resultat av disse.
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)
- Betydelig økonomi - tapspotensiale for kommunen

Utarbeidelse av dette plandokumentet ble gjennomført i løpet av september 2019. Analysen bygger på en gjennomgang av kommunens eierskapsmelding, selskapenes nettsider, selskapenes årsmeldinger, kommunale dokumenter, kommunens nettsider samt Proff.no. I tillegg er erfaringer med tidligere eierskapskontroller lagt til grunn i analysearbeidet.

2.1 Kommunelovens krav til Eiermelding

I ny kommunelov § 26-1 er følgende krav til kommunens Eiermelding tatt inn:

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en

eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a) kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- b) en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i.
- c) kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b

Loven trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i det enkelte by/kommunestyret ved oppstart av valgperioden 2019-2023.

2.2 Fredrikstad kommune - eiermelding

I Fredrikstad har Bystyret behandlet den 25.03 2010 i sak 38/10 "Utvikling av eierpolitikk del II.

Til saksutredningen lå følgende to dokumenter:

- Drøftingsdokument – Pareto Securities ASA
- Oversikt over øvrige selskaper.

Det var i forbindelse med budsjett 2009/handlingsplan 2009 – 2012 ble det vedtatt at det skulle utarbeides en eierstrategi i forhold til kommunens eierposisjoner i de forskjellige selskapene.

Våren 2010 behandlet bystyret en sak om *utvikling av eierpolitikk*.

I drøftingsdokumentet fra 2010 ble det for utvalgte selskaper utarbeidet drøftingspunkter med blant annet følgende rammer som er sentrale i en eierskapskontroll perspektiv:

- Formål og kommunens målsetting
- Styresammensetning
- Kapitalstruktur/utbytte

Bystyrets vedtak var at for fire selskaper skulle utarbeides en analyse med bakgrunn i fem drøftingspunkter.

Bystyret fikk dette til ny behandling 24.03 2011

Det er ikke registret saker om eventuelt evaluering av eiermeldingen, justert eiermelding m.m eller eierstrategier for kommunens eierinteresser etter mars 2011.

2.3 Kommunens eierinteresser som omfattes av eierskapskontroll

Som nevnt i kapitel 1 er det kun heleide kommunale/fylkeskommunale aksjeselskaper, interkommunale selskap, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap som er omfattet av eierskapskontrollen, jfr kommunelovens § 23-6. Ved gjennomgang av kommunes dokumentasjon høsten 2019 er følgende selskap omfattet av eierskapskontrollen:

- Østfold Energi AS
- Fredrikstad Energi AS
- Fredrikstad Parkering AS
- Unikom A/S
- VIUNO AS (tidligere Mineberget Industrier A/S)
- ØST-110 Sentral IKS/Alarmsentralen Brann Øst AS
- Inspiria AS
- FASVO AS
- Isegran Eiendom AS
- Driftsassistansen i Viken IKS
- Borg Havn IKS
- Østfold kommunerevisjon IKS
- Østfold kontrollutvalgssekretariat

I tillegg er følgende to selskaper under etablering i 2019/2020, og vil først bli vurdert i neste planperiode:

- Østfold avfallssortering IKS
- Østfoldteateret AS

I vedlegget til planen gis det en oversikt i tabellform over aktuelle selskap derav kommunes eierandeler av total aksjekapital og øvrig eierkonstellasjoner. I tillegg gis en generell informasjon om det enkelte selskap, generell/spesifikk fokusområder fra

eiermeldingen og funn for tidligere gjennomført eierskapskontroll.

2.4 Gjennomførte eierskapskontroller i perioden 2006 - 2019

For Fredrikstad kommune sin del er det gjennomført 10 eierskapskontroller i perioden 2006 - 2019.

Følgende selskap er tidligere behandlet i kontrollutvalget og bystyret:

- Østfold Energi AS (2006)
- Fredrikstad Parkering AS (2007)
- Borg Havn IKS (2007)
- Hvalertunnelen AS (2008)
- Unikom A/S (2009)
- Østfold kommunerevisjon IKS (2011)
- VIUNO AS (tidligere Mineberget Industrier A/S) (2013)
- Driftsassistansen i Østfold IKS (2013)
- Alarmsentralen Brann Øst AS (2014)
- FASVO AS (2016)

Andre selskaper Fredrikstad kommune har eierinteresser i, og som har vært gjenstand for eierskapskontroll:

- Inspiria AS (2013 og 2014)

Kontrollen har vært gjennomført av Østfold fylkeskommunes revisor.

3. Eierskapskontroll - Planperioden 2020 – 2023

3.1 Prioritering av selskaper

I den plan for gjennomføring av selskapskontrollen prioriteres selskap ut fra følgende kriterier:

- Selskap som er heleide av kommunen
- Selskap der kommunen har omfattende eierinteresser i tall på aksjer (flertall) eller stor økonomisk del i forhold til aksjekapital
- Kommunale selskap som har direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere

I forhold til risiko er disse forholdene vurdert:

- Tidligere gjennomførte eierskapskontroller – resultat av disse.
- At det tidligere er avdekket risikoforhold i selskapet
- Generell omtale av selskapet (Etikk og omdømme)
- Betydelig økonomi - tapspotensiale for kommunen

Selskaper som tidligere har vært gjenstand for eierskapskontroll, er vurdert på nytt. Vi viser til fakta-ark om det enkelte selskap (vedleggene) hvor det er gjort en gjennomgang og vurdering av selskapet om hvilke faktorer som kan påvirke risikoen eller forhold som reduserer risikoen. Nederst i den enkelte tabell gis en kort oppsummering om aktualitet. Det er denne oppsummeringen som er tatt inn i den forenklete tabell 2. På denne måten blir det enklere å forta en prioritering.

Selskap	Tidligere kontrollert		Lav aktualitet	Middels aktualitet	Høy aktualitet
	Ja	Nei			
Østfold Energi AS	x				
Fredrikstad Energi AS		x			
Fredrikstad Parkering AS	x				
Unikom AS	x				
VIUNO AS	x				
FASVO AS	x				
Isegran Eiendom AS		x			
Inspiria AS	(x ¹)				
ØST – 110 Sentral IKS/ Alarmsentralen Brann Øst AS	x				

¹ Kontrollert av Fylkesrevisjonen for Østfold fylkeskommune

Borg Havn IKS	x				
Østfold Kommunerevisjon IKS	x				
Driftsassistansen i Viken IKS	x				
Østfold kontrollutvalgssekretariat		x			

Tabell 1

På bakgrunn av vurderingen av risiko og vesentlighet anbefales det at først og fremst å gjennomføre eierskapskontroll på de selskaper det ikke tidligere er gjennomført kontroll på. I tillegg bør de selskaper som har middels aktualitet settes opp som påfølgende selskaper.

vil i så fall bety at de to selskapene som det ikke tidligere er gjennomført kontroll på vil kunne gjennomføres i planperioden. Det kan være praktisk å legge til de selskapene som er under kategorien middels aktualitet inn i planen som en reserve, eventuelt overføres til neste planperiode.

Det kan forventes at det gjennomføres to til tre eierskapskontroller i planperioden. Det

Forslag til valg av selskaper for eierskapskontroll i planperioden 2020 – 2023:

Selskap	Prioritering 1	Prioritering 2
Østfold kontrollutvalgssekretariat (§ 27)	X	
Fredrikstad Energi AS	X	
Isegran Eiendom AS	X	
Østfold Energi AS		x

Tabell 2.

Bystyret vedtok i møte 06.02 2020 følgende prioritering av selskaper:

1. Fredrikstad Energi AS
2. Østfold Energi AS
3. Isegran Eiendom AS

3.2 Kontrollretning

Grunnlag for utvelgelse av kontrollsjekkpunkter er i hovedsak i henhold til ”Veileder for gjennomføring av selskapskontroll”, utarbeidet av Norges Kommunerevisor forbund (NKRF) i 2018. I tillegg er enkelte kontrollpunkter tilkommet gjennom erfaring med tidligere eierskapskontroller. Følgende hovedpunkter legges til grunn i eierskapskontrollarbeidet i planperioden 2020 - 2023:

- *Eiermelding/eierstrategier*

- Følge opp om kommunen har etablert eiermelding i henhold til lovkrav
- Har kommunen etablerte tilfredsstillende rutiner eller retningslinjer for eierstyring.
- Følge opp spesifikke føringer som er gitt for det enkelte selskap, for eksempel avkastningskrav og kvalitetskrav m.m
- Oppfølging av rapportering til eier (politiske organer)
- Opplæring av styremedlemmer (kompetansecfremmede tiltak)
- Krav til Etikkreglement (eks. tiltak mot sosial dumping og antikorrupsjonsarbeid) og styreinstruks
- Krav til retningslinjer for miljøvennlig drift
- *Selskapets vedtekter/selskapsavtalen*
- Kontrollere generelle og spesielt spesifikke føringer er gitt i vedtektene/selskapsavtalen

- *Selskapets formålsparagraf*
 - Er denne klar og tydelig på selskapets oppgaver
 - Er oppgavene som utføres innenfor selskapets formålsparagraf/ virksomhetsområde
- *Styret – følges lovverkets bestemmelser*
 - antall styremøter,
 - økonomisk rapportering - periodisk
 - Saker til behandling - riktig organ?
- *Kjønnsfordeling –følges nye lovkrav*
- *Generalforsamling/representantskap – lovverkets bestemmelser*
 - At lovpålagte saker (minimum) til behandling bli satt opp.
- *Økonomisk analyse/utvikling av selskapet de siste 3 år*
 - Fokus på driftsresultat – gjeldssituasjonen - egenkapitalen

Resultatet av eierskapskontrollen kan også være avgjørende for om det skal iverksette forvaltningsrevisjon. Ved gjennomføring av forvaltningsrevisjonen skal dette underlegges de eksisterende bestemmelser om gjennomføring av forvaltningsrevisjon (RSK 001 Standard for FR). Ved iverksettelse av forvaltningsrevisjon i selskaper skal dette innarbeides i plan for forvaltningsrevisjon for aktuelle planperiode.

3.3 Rapportering av eierskapskontrollen

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalget rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av dem.

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om vedtaket er fulgt opp.

Generelt vil rapportering fra kontrollutvalget til bystyret i Fredrikstad skje gjennom en årlig rapport som kalles ”Årsrapport for kontrollutvalget”. I den årlige rapporten vises kontrollutvalgets aktivitetsnivå, revisjonens rapporteringer, resultater av forvaltnings revisjonsprosjekter og eierskapskontroller.

3.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av eierskapskontroll skal etter Lov om kommuner og fylkeskommuner 23-4 vedtas av bystyret. Etter samme paragraf kan bystyret delegerer til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden.

Vedlegg

Østfold Energi AS

Østfold Energi AS													
Fredrikstad eierandel: 4,2 %	I 1988 inngikk fylkeskommunen og alle kommunene i Østfold en intensjonsavtale om å danne Østfold Energiverk AS. Fylkeskommunen eide alle aksjene, og kommunene skulle få aksjer dersom de gikk inn med sine elektrisitetsverk. Østfold Energi ble startet for å skaffe mer strøm til fylket. I dag produserer selskapet fornybar energi til en verden som trenger det, og gir langsiktige verdier til eierne våre og lokalsamfunnene vi er engasjert i. Vannkraft er en viktig ressurs i Norge, og også for Østfold Energi. 95 prosent av energiproduksjonen i selskapet kommer fra vannkraft fra de ti kraftverkene selskapet eier i Indre Sogn, Østfold og Nordland.												
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Finansielt formål • Delt eierskap med flere andre kommunale eiere samt fylkes kommunen • Meget stor økonomisk verdi • Betydelig årlig utbytte fra selskapet • Svært gode nøkkeltall. <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2006. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At eiermelding etableres • rapportering til bystyret • fokus på opplæring av nyvalgte styremedlemmer 	<p>Selskapet har følgende tre nøkkeltall de to siste regnskapsår:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatgrad av driften i %</td> <td>50,3</td> <td>39,9</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>44,1</td> <td>47,6</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>1,45</td> <td>1,78</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatgrad av driften i %	50,3	39,9	Egenkapitalandel i %	44,1	47,6	Likviditetsgrad	1,45	1,78
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatgrad av driften i %	50,3	39,9											
Egenkapitalandel i %	44,1	47,6											
Likviditetsgrad	1,45	1,78											
	Spesifikk vurdering/fokusområder hentet fra kommunens eiermelding												
	<p>Selskapet har finansielt formål og må styres i forhold til avkastning på investert kapital. I praksis er det ikke mulig å selge eierandelen slik at vi fortsatt bør være eier.</p> <p>Utfordringen i selskapet er styresammensetningen og størrelsen på styret, og vi bør arbeide for å få til endringer. For øvrig bør vi ha fokus på vår egen styreplass.</p>												
Vurdering for planperioden 2020 - 2023:													
<p>Selskapet har betydelig kapitalverdi for eier og selskapet har i årenes løp bidratt med betydelig utbytte til eiere. Samlet vurderingen av vesentlighet er - Høy.</p> <p>Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Det er ikke registrert negativ omtale av</p>													

selskapet. Kommunen har relativ liten eierandel. Tidligere anbefalte forhold i rapporten fra 2006 har blitt fulgt opp. Samlet vurdering av risiko: Lav.

Prioritering: Middels.

Fredrikstad Energi AS

Fredrikstad Energi AS													
Fredrikstad eierandel: 51 %	Forløperen til Fredrikstad Energi AS var Fredrikstad Gas- & Eletricitetsværk som ble konstituert og begynte driften i 1896. I 1966 blir Fredrikstad Energi et interkommunalt energiverk. I 1995 omdannes selskapet til et AS. I 1998 ble selskapet igjen omdannet til et konsern og med tre datterselskaper og underselskaper under datterselskap.												
Nøkkelpunkter	<p>Fredrikstad Energi konsern drifter strømmettet i 7 kommuner og 4 fylker rundt om i Norge, og tilbyr strøm tilpasset lokale behov gjennom egne merkevarer.</p> <p>Selskapet har følgende nøkkeltall de to siste regnskapsår:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td style="text-align: center;">-27,5</td> <td style="text-align: center;">-15</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td style="text-align: center;">25,1</td> <td style="text-align: center;">11</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td style="text-align: center;">9,6</td> <td style="text-align: center;">6,9</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	-27,5	-15	Egenkapitalandel i %	25,1	11	Likviditetsgrad	9,6	6,9
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	-27,5	-15											
Egenkapitalandel i %	25,1	11											
Likviditetsgrad	9,6	6,9											
<ul style="list-style-type: none"> • Finansielt formål • Delt eierskap med Hafslund (49 %) som igjen er 100 % eid av Oslo kommune • Meget stor økonomisk verdi • Svake driftsresultat de to siste år, høy gjeld. • Eier forventer årlig utbytte fra selskapet 	<p style="background-color: #4F81BD; color: white; padding: 5px; text-align: center;">Spesifikk vurdering/fokusområder hentet fra kommunens eiermelding</p> <p>Selskapet har finansielt formål og må styres i forhold til avkastning på investert kapital. Bystyret drøftet i mars 2010 prinsipper for utviklingen av kommunens eierpolitikk i forhold til eierposisjonen i forskjellige selskaper. Vedr. FE AS var bystyrets vedtak at det skulle gjennom analyse med bakgrunn i fem drøftingspunkter. Bystyret fikk dette til behandling 24.03 2011, der av vedtaket var at formannskapet gis fullmakt til å slutføre prosess i FE AS med sikte på å etablere konserntilknytning av Fredrikstad Energinett AS.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Selskapet har betydelig kapitalverdi for eierne og selskapet har tidligere bidratt med betydelig utbytte til eiere. Samlet vurderingen av vesentlighet er - Høy.</p> <p>Selskapets kan vise til dårlige driftsresultater siste år. Det har vært nødvendig med kapitalinnsprøying fra eierne i 2018. I den forbindelse er det i 2018 og 2019 registrert diverse omtaler av selskapet i lokal avis. Kommunen har majoritet av eierandelen i selskapet (51 %). Samlet vurdering av risiko: Høy.</p>													

Prioritering: Høy.

Viuno AS

VIUNO AS													
Fredrikstad eierandel: 83 %	Viuno A/S er et aksjeselskap eid av Fredrikstad kommune og Hvaler kommune. Selskapet har eksistert siden 1974, men da under Bratlia Produksjon og i 1990 som Mineberget Industrier A/S. Selskapet ble etablert som en VTA-bedrift i 2005 og er tiltaks arrangør for Nav og arbeider etter retningslinjer, kravspesifikasjon og godkjenning gjennom Nav. I 2011 skiftet selskapet navnet til dagens VIUNO AS. I løpet av 2019 vil høyst sannsynlig Hvaler Arbeidsenter AS bli fusjonert inn i Viuno.												
Nøkkelpunkter	Selskapet har følgende tre nøkkeltall de to siste regnskapsår:												
<ul style="list-style-type: none"> VTA - bedrift Samfunnsøkonomisk funksjon Delt eierskap med Hvaler kommune. Ingen kommunale garantier. Svært gode nøkkeltall. Gir ikke utbytte / overskudd skal bli i selskapet (lovregulert) <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2012. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> at bystyret følger opp vedtatte grunnprinsipp for eierpolitikk om å gi opplæring i styrearbeid for nyvalgte styreleder og styremedlemmer. 	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>13,2</td> <td>11,7</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>64,4</td> <td>60,5</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>4,75</td> <td>3,6</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	13,2	11,7	Egenkapitalandel i %	64,4	60,5	Likviditetsgrad	4,75	3,6
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	13,2	11,7											
Egenkapitalandel i %	64,4	60,5											
Likviditetsgrad	4,75	3,6											
	Spesifikk vurdering/fokusområder hentet fra eiermelding												
	Når det gjelder VTA-bedriftene må kommunen ha fokus på styresammensetningen og kapital situasjonen. Disse selskapene har relativt god egenkapital, og selskapene bør begrunne behovet for en høy egenkapitalandel. Dette må vi vurdere opp mot vårt kjøp av tjenester og prising av tjenester. Fusjon med VTA – bedriftene i Fredrikstad er vurdert men ikke aktuelt.												
Vurdering for planperioden 2020 - 2023:													
Selskapet er samfunnsøkonomisk viktig for eiere og har betydning for å skape grunnlag for sysselsetting av personer med lav arbeidskapasitet. Drivers etter retningslinjer fra NAV. Eget salg og tilskudds fra Nav står for det meste av omsetningen. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav.													
Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Ingen kommunale garantier. Etter lov skal selskapet beholde regnskapsoverskudd i selskapet. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det har tidligere vært gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2007. Samlet													

vurdering av risiko - Lav.

Prioritering: Lav***Fredrikstad Parkering AS***

Fredrikstad Parkering AS													
Fredrikstad eierandel: 100 %	Fredrikstad Parkering AS ble etablert av private utbyggere i 1995. Fredrikstad kommunen overtok som eneeier i Fredrikstad Parkering AS i 1999/2000. Kjøpet var et ledd i å sikre kommunen tilgang på parkeringsarealer i sentrum.												
Nøkkelpunkter	Anlegget ble det tilrettelagt for 320 parkeringsplasser, og på det gamle Domustaket vil etter ombygningen ha 60 p-plasser. Samlet 380 parkeringsplasser. Fredrikstad parkering AS fremstår som er rent utleieselskap (utleie av parkeringsarealet). Selskapet har ingen ansatte.												
<ul style="list-style-type: none"> • Finansielt formål/funksjon • God økonomi/egenkapital i selskapet • Selskapet har ingen ansatte <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2007. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • styret bør avholde minst 4 møter i året ihht. AS-loven • oppdatere selskapets vedtekter i henhold til dagens eierforhold og aksjelov. • det bør vurderes å utarbeide etikkreglement for selskapet 	<p>Selskapet har følgende tre nøkkeltall de to siste regnskapsår:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>20,9</td> <td>22,6</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>62,4</td> <td>53,8</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>14,2</td> <td>22,0</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	20,9	22,6	Egenkapitalandel i %	62,4	53,8	Likviditetsgrad	14,2	22,0
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	20,9	22,6											
Egenkapitalandel i %	62,4	53,8											
Likviditetsgrad	14,2	22,0											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunens Eiermelding												
	Kommunen bør vurdere om de fortsatt skal satse på å eie det parkeringstilbudet de rår over i dag, eller om de skal selge. Hvis konklusjonen blir at de fortsatt skal eie, bør kommunen videre se på eierstrukturen og kanskje vurderer å innlemme all privatrettslig parkering inn i Fredrikstad Parkering AS som så spesialiseres på dette området. Imidlertid bør man avvende en slik vurdering til den nye loven vedrørende privatrettslig og offentlig parkering foreligger.												

Vurdering for planperioden 2020 - 2023:

Selskapet sikrer at kommunen tilgang på parkeringsarealer i sentrum. Selskapet har ingen ansatte og drivers som rent utleieselskap. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Ingen kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2007. Samlet vurdering av risiko - Lav.

Prioritering: Lav.

Borg Havn IKS

Borg Havn IKS													
Fredrikstad eierandel: 48 %	<p>Bystyrene i Fredrikstad og Sarpsborg kommune vedtok i 1992 at havnene med virkning fra 1. januar 1993 skulle slås sammen til et felles administrasjons- og forvaltningsområde under navnet Borg havnevesen. I 1999 ble en ny lov om interkommunale selskaper vedtatt av Stortinget. I 2000 ble Borg havnevesen organisert om til et interkommunalt selskap i tråd med loven om interkommunale selskaper. Fra 2018 har Hvaler inngått i selskapet med 4 % eierskap. I 2018 opprette selskapet et datterselskap som kalles Borg Havn Eiendom AS.</p> <p>Havneadministrasjonen er samlet i eget bygg på Øra i Fredrikstad. Selskapet eies av Fredrikstad, Sarpsborg og fra 2018 Hvaler kommune.</p> <p>Selskapet har følgende tre nøkkeltall de to siste regnskapsår:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>54,3</td> <td>40,8</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>45,2</td> <td>41,2</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>2,36</td> <td>0,96</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	54,3	40,8	Egenkapitalandel i %	45,2	41,2	Likviditetsgrad	2,36	0,96
Nøkkeltall		2018	2017										
Resultatsgrad av driften i %	54,3	40,8											
Egenkapitalandel i %	45,2	41,2											
Likviditetsgrad	2,36	0,96											
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsmessig formål • God økonomi/egenkapital i selskapet • Borg Havn har en låneramme på inntil kr. 280 mill. • Ikke utbytte fra selskapet, overskudd benyttes til havneformål <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2008.</p> <p>Det ble ikke gitt anbefalinger til nødvendige tiltak i rapporten: Helhetsinntrykket av selskapet var at den er godt forvaltet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>													
Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunens Eiermelding													
<p>Loven gir klare begrensninger for et salg av Borg Havn. Pareto anser det som uaktuelt for Fredrikstad kommune å selge Borg Havn på grunn av lovverket. Overskudd blir i selskapet jfr. Havnelovens bestemmelser.</p>													
Vurdering for planperioden 2020 - 2023:													

Borg Havn IKS er viktig samfunnsmessig formål for eier. Selskapet reguleres av lov om havneformål. Selskapet har stor betydning for næringsutviklingen i regionen. Samlet vurderingen av vesentlighet er – Høy
Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Fredrikstad kommune stiller 140 millioner kroner i lånegaranti. Det har tidligere vært gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2008. Samlet vurdering av risiko: Lav.

Prioritering: middels.

Østfold kommunerevisjon IKS

Østfold kommunerevisjon IKS													
Fredrikstad eierandel: 35 %	<p>Østfold kommunerevisjon IKS er en interkommunal revisjonsordning som utfører revisjonstjenester for Fredrikstad, Halden, Hvaler, Moss, Rygge, Råde og Sarpsborg kommune. Selskapet reviderer også andre kommunale foretak. Østfold kommunerevisjon IKS har 15 fast ansatte med tverrfaglig kompetanse; revisjonsfaglig, økonomisk, juridisk og samfunnsvitenskapelig utdanning, og med bred erfaring fra kommunal revisjon.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>1,27</td> <td>11,5</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>-4,6</td> <td>-8,7</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>2,33</td> <td>2,46</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	1,27	11,5	Egenkapitalandel i %	-4,6	-8,7	Likviditetsgrad	2,33	2,46
Nøkkeltall		2018	2017										
Resultatsgrad av driften i %	1,27	11,5											
Egenkapitalandel i %	-4,6	-8,7											
Likviditetsgrad	2,33	2,46											
<p>Nøkkelpunkter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • Lovpålagt oppgave • nonprofit drevet • Ingen langsiktig gjeld • God økonomi i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2011. Det ble ikke gitt anbefalinger til nødvendige tiltak i rapporten:</p> <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt forvaltet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	<p>Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunens eiermelding</p> <p>Selskapet skal utføre lovpålagte revisjonstjenester og rådgivingstjenester for deltakerne og andre oppdragsgivere. Både Halden kommune og Sarpsborg kommune har vurdert konkurranseutsetting av tjenestene og å trekke seg ut av selskapet. Halden har vedtatt dette, men Sarpsborg fortsetter som deltaker og kjøp av revisjonstjenester. Som en følge av disse prosessene har også Fredrikstad-11,1 gjort en vurdering av vårt forhold til selskapet, men går ikke videre med dette nå. Eventuelt ønske og behov for endringer i forhold til drift og tjenesteyting bør etter rådmannens oppfatning tas direkte opp gjennom representantskap, styre og daglig leder”.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Selskapet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å løse en lovpålagt oppgave. Selskapet driver etter non profitt og selskapet mottar årlige tilskudd. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Det er ikke gitt kommunale garantier og selskapet har ingen langsiktig gjeld. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2011. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Prioritering: lav</p>													

Unikom AS

Unikom AS													
Fredrikstad eierandel: 88 %	Bedriften ble etablert i 1965 under navnet Åle og Seierstad industrier AS. I 2001 endret selskapet navnet til Unikom AS. Aksjene er fordelt på følgende eiere, Fredrikstad kommune 88,2 %, Hvaler kommune 2,8 %, Råde kommune 3,1 % og Østfold Fylkeskommune 5,9 %.												
Nøkkelpunkter	<p>Fabrik og kontor for Unikom AS er lokalisert i Fredrikstad kommune.</p> <p>Selskapets virksomhet er rettet inn på hovedområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Salg av avklarings- og kvalifiseringstjenester (kurs og opplæring) til A-etat • Mekaniske produkter • Stempler • Grafiske produkter 												
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk funksjon • Eierskap med Råde, Hvaler og Østfold fylkeskommune. • God økonomi/egenkapital i selskapet • Gir ikke utbytte / overskudd skal bli i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2009. Det ble ikke gitt spesielle anbefalinger til forbedringer i rapporten</p> <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td style="text-align: center;">-11,1</td> <td style="text-align: center;">-18</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td style="text-align: center;">52,2</td> <td style="text-align: center;">54,1</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td style="text-align: center;">1,61</td> <td style="text-align: center;">1,74</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	-11,1	-18	Egenkapitalandel i %	52,2	54,1	Likviditetsgrad	1,61	1,74
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	-11,1	-18											
Egenkapitalandel i %	52,2	54,1											
Likviditetsgrad	1,61	1,74											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunes Eiermelding												
	<p>Når det gjelder arbeidsmarkeds- og VTA-bedriftene må kommunen ha fokus på styresammensetningen og kapital situasjonen. Disse selskapene har relativt god egenkapital, og selskapene bør begrunne behovet for en høy egenkapitalandel. Dette må vi vurdere opp mot vårt kjøp av tjenester og prising av tjenester.</p> <p>Fusjon med VTA – bedriftene i Fredrikstad er vurdert men ikke aktuelt.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Selskapet er samfunnsøkonomisk viktig for eiere og har betydning for å skape grunnlag for sysselsetting av personer med lav arbeidskapasitet. Drivers etter retningslinjer fra NAV. Eget salg og tilskudds fra Nav står for det meste av omsetningen. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav.</p> <p>Selskapets kan vise til gode nøkkeltall om egenkapital og likviditet. Ingen kommunale garantier. Etter lov skal selskapet beholde regnskapsoverskudd i selskapet. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det har tidligere vært gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2009. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Prioritering: lav</p>													

Øst-110 Sentral IKS/ Alarmsentral Brann Øst AS

Øst-110 sentral IKS/Alarmsentral Brann Øst AS													
Kommunens eierandel: - %	<p>Alarmsentral Brann Øst AS er under avvikling og er erstattet med Øst-110 Sentral IKS fra 2018/2019. Det var i forbindelse med politireformen at det ble besluttet at brannvesenets 110-sentraler skulle samlokaliseres med politiets operasjonssentraler i de 12 nye politidistriktene i Norge. I Øst politidistrikt skjedde dette i nye lokaler i politihuset i Ski sentrum våren 2018, og det nye selskapet Øst 110-sentral IKS erstattet tidligere 2 sentraler (Alarmsentral Brann Øst og Romerike 110-sentral</p> <p>Selskapet ivaretar kommunens lovpålagte oppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven § 16 og dimensjoneringsforskriften § 4-5 om plikt til å følge opp nødmeldinger og meldinger om brann- og andre ulykker.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>-20,2</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>85,1</td> <td>28,4</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>6,73</td> <td>1,38</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	-20,2	1,2	Egenkapitalandel i %	85,1	28,4	Likviditetsgrad	6,73	1,38
Nøkkeltall		2018	2017										
Resultatsgrad av driften i %		-20,2	1,2										
Egenkapitalandel i %		85,1	28,4										
Likviditetsgrad	6,73	1,38											
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/ funksjon • Lovpålagt • God økonomi/egenkapital i selskapet <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2014. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mangler etikkreglement <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet, og driften er innen formålsparagrafen.</p>													
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunes Eiermelding												
	<p>I bystyresaken (2010) om utvikling av eierpolitikk del II anbefales det at kommunen bør sitte på aksjeposisjonen for å ha kontroll i selskapet.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Selskapet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å løse en lovpålagt oppgave. Selskapet mottar årlige tilskudd samt har noe eget salg. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2014. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Prioritering: lav</p>													

Driftsassistansen i Østfold IKS

Driftsassistansen i Viken IKS													
Kommunens eierandel: 14 %	Driftsassistansen i Viken IKS eies av 18 kommuner i Østfold. Selskapet fungerer som et kompetansesenter for kommunene innen VA-området. Selskapet ble opprettet som et interkommunalt samarbeid om avløp i 1997. Ordningen ble videreført som interkommunalt selskap (IKS) og stiftet den 24.02 2004.												
Nøkkelpunkter	I henhold til selskapets nettside er formålet med driftsassistansen å bidra til bedre og mer stabil drift av avløpsanleggene. Driftsassistansen fungerer også som en faglig støttespiller for kommunene i forbindelse med bygging og rehabilitering av rense- og ledningsanlegg. Selskapet bistår også kommunene med gjennomføring av nye krav fra myndighetene. Kort sagt skal driftsassistansen fungere som et felles kompetanseorgan for kommunene innen transport og behandling av avløpsvann.												
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • God økonomi/egenkapital i selskapet • 1/3 av selskapets inntekter er årlige tilskudd fra eiere. • Ingen langsiktig gjeld. <p>Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2013. Anbefalte forbedringer gitt i rapporten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At representantskapet vurderer selskapets formålsparagraf § 3 om denne skal endres slik at den gir klart uttrykk for eierens formål og ambisjoner med selskapet • Ved kjøp av revisjonstjeneste bør Selskapet legge samme praksis til grunn som sine eiere (kommunene). • Representantskapet bør behandle årsbudsjettet som eget sak <p>Helhetsinntrykket av selskapet er at den er godt driftet og selskapet har god økonomi</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>5,8</td> <td>-0,8</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>55</td> <td>45,6</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>2,1</td> <td>1,69</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	5,8	-0,8	Egenkapitalandel i %	55	45,6	Likviditetsgrad	2,1	1,69
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	5,8	-0,8											
Egenkapitalandel i %	55	45,6											
Likviditetsgrad	2,1	1,69											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunens eiermelding												
	I bystyresaken (2010) om utvikling av eierpolitikk del II anbefales det at kommunen bør sitte på aksjeposisjonen for å ha kontroll i selskapet.												
Vurdering for planperioden 2020 - 2023:													
Selskapet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å fungere som et felles kompetanseorgan for kommunene innen transport og behandling av avløpsvann. Selskapet mottar årlige tilskudd samt har også eget salg. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav. Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det var gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2014. Samlet vurdering av risiko - Lav.													
Prioritering: lav													

Inspira AS

Inspira AS													
<p>Eierandel: 17 kommuner eier 5 % tilsammen. Fredrikstad under 1 % eierandel.</p>	<p>INSPIRIA science center AS har valgt en selskapsstruktur der nybygget eies av morselskapet INSPIRIA eiendom AS, mens driften av senteret skjer gjennom datterselskapet INSPIRIA science center AS. INSPIRIA eiendom eier også INSPIRIA utvikling AS, som eier og leier ut kontorseksjonen i bygget. INSPIRIA eiendom AS eies 47,5 % av Sarpsborg kommune, 47,5 % av Østfold fylkeskommune, og 5 % av øvrige Østfoldkommuner.</p> <p>INSPIRIA science center leverer i dag skoleprogrammer til elever og lærere ved grunntre og videregående skole i Østfold. I august 2011 åpnet et nytt spektakulært vitensenter i eget nybygg på 6400 m2 ved E6 på Grålum i Sarpsborg. Med det nye senteret utvides dagens skoletilbud til et populærvitenskapelig opplevelsessenter for familie- og turistmarkedet, og en unik møte- og arrangementsarena.</p>												
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsøkonomisk formål/funksjon • Anstrengt økonomi i selskapet, negativ egenkapital • Østfold Fylkeskommune har gjennomført 2 forvaltningsrevisjonskontroller, siste i oktober i 2014. Revisjonen har fremmet ni punkter/tiltak til forbedring 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Nøkkeltall</th> <th style="text-align: center;">2018</th> <th style="text-align: center;">2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatgrad av driften i %</td> <td style="text-align: center;">71,6</td> <td style="text-align: center;">42,5</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td style="text-align: center;">-18</td> <td style="text-align: center;">-22,5</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td style="text-align: center;">0,89</td> <td style="text-align: center;">2,93</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatgrad av driften i %	71,6	42,5	Egenkapitalandel i %	-18	-22,5	Likviditetsgrad	0,89	2,93
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatgrad av driften i %	71,6	42,5											
Egenkapitalandel i %	-18	-22,5											
Likviditetsgrad	0,89	2,93											
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunes Eiermelding												
	<p>Ingen. Fredrikstad kommune sammen med andre 16 Østfoldkommuner gikk inn med 5 % eierandel etter at Eiermeldingen ble vedtatt.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Selskapet er samfunnsøkonomisk viktig for de to største eierne, selskapet har betydelig kapitalverdi. Fredrikstad kommunen har svært liten eierandel (under 1 %). Samlet vurderingen av vesentlighet er - Lav.</p> <p>Selskapets kan vise til anstrengt økonomi. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet med unntak av økonomiske utfordringer. Selskaper har vært gjenstand for to eierskapskontroller fra den største eier Østfold fylkeskommune i 2013 og 2014. Samlet vurdering av risiko for Fredrikstad kommune: Lav.</p> <p>Prioritering: lav</p>													

Fasvo AS

Fredrikstad Arbeidssamvirke AS (FASVO AS)													
Fredrikstad eierandel: 100 %	FASVO holder til på Ørebekk, i tillegg har selskapet også et bakeriutsalg på Brohodet.												
Nøkkelpunkter	FASVOs visjon er «Vi bidrar til et verdig arbeidsliv.» Selskapet tilbyr varig tilrettelagt arbeid i skjermet virksomhet (VTA) for uføre som vil og kan delta i arbeidslivet. Hos FASVO AS jobber 52 VTA-kandidater og ca 25 lærekandidater – sistnevnte er ungdom som skal ta kompetanseprøve (en individuell og forenklet fagprøve) i en av våre fagområder. I tillegg arbeider mer enn 20 ordinært ansatte i FASVO.												
<p>Generelt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VTA - bedrift • Samfunnsøkonomisk funksjon • God økonomi/egenkapital i selskapet • Gir ikke utbytte / overskudd skal bli værende i selskapet • Selskapet var gjenstand for eierskapskontroll i 2016. Det ble ikke avdekket feil eller mangler på noen av rapportens kontrollpunkter. 	<p>Det ble i årsskifte 2018/2019 opprettet et holdingselskap i kalt FASVO Holding AS. FASVO AS blir dermed et datterselskap til dette holdingselskap.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>3,2</td> <td>3,6</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>70,9</td> <td>67,1</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>1,84</td> <td>2,17</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	3,2	3,6	Egenkapitalandel i %	70,9	67,1	Likviditetsgrad	1,84	2,17
Nøkkeltall	2018	2017											
Resultatsgrad av driften i %	3,2	3,6											
Egenkapitalandel i %	70,9	67,1											
Likviditetsgrad	1,84	2,17											
	<p>Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunens Eiermelding</p> <p>Når det gjelder VTA-bedriftene må vi ha fokus på styresammensetningen og kapital situasjonen. Disse selskapene har relativt god egenkapital, og selskapene bør begrunne behovet for en høy egenkapitalandel. Dette må vi vurdere opp mot vårt kjøp av tjenester og prising av tjenester.</p> <p>Fusjon med VTA – bedriftene i Fredrikstad er vurdert men ikke aktuelt (ref. bystyresak 28/11, 24.03 2011)</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023: Selskapet er samfunnsøkonomisk viktig for eiere og har betydning for å skape grunnlag for sysselsetting av personer med lav arbeidskapasitet. Drivers etter retningslinjer fra NAV. Eget salg og tilskudds fra Nav står for det meste av omsetningen. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav.</p> <p>Selskapets kan vise til svært gode nøkkeltall. Ingen kommunale garantier. Etter lov skal selskapet beholde regnskapsoverskudd i selskapet. Det er ikke registrert negativ omtale av selskapet. Det har tidligere vært gjennomført en eierskapskontroll i selskapet i 2016. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Prioritering: lav</p>													

Isegran Eiendom AS

Isegran Eiendom AS													
Eierandel: 100 %	Selskapet ble stiftet seint i 2018.												
Nøkkelpunkter	Selskapet skal selv, og gjennom dets investeringer i andre selskaper, kjøpe, selge, eie, leie ut, utvikle, drive og forvalte næringseiendom, boligeiendom og annen fast eiendom, samt alt som står i naturlig sammenheng med dette. Selskapet kan eie slik eiendom sammen med private (eller andre offentlige) aktører. Selskapet skal legge vekt på sitt særlige samfunnsmessige ansvar og kan i den sammenheng ivareta offentlige eller byutviklingsmessige hensyn.												
Generelt: <ul style="list-style-type: none"> • Finans /økonomisk formål • Betydelig økonomisk forvaltningskapital • Forventninger til økonomisk utbytte fra selskapet 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;">Nøkkeltall</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>Grunnet nyetablering er det ikke blitt avlagt noen regnskap for dette selskap..</p>	Nøkkeltall			Resultatsgrad av driften i %			Egenkapitalandel i %			Likviditetsgrad		
Nøkkeltall													
Resultatsgrad av driften i %													
Egenkapitalandel i %													
Likviditetsgrad													
	Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunens Eiermelding												
	Selskapet er nylig opprettet og derav ikke omtalt i kommunens Eiermelding												
Vurdering for planperioden 2020 – 2023 <p>Selskapet første hele regnskapsår blir 2019. Av den grunn av at selskapet er nydannet og i startfasen vil en eierskapskontroll være mest aktuelt fra midt i planperioden. Anbefalt eierskapskontroll i 2022 - 2023.</p> <p>Aktualitet: Høy</p>													

Østfold kontrollutvalgssekretariat (K1 § 27)

Østfold kontrollutvalgssekretariat (Kommunelovens § 27)													
Eierandel: 25 %	<p>Østfold kontrollutvalgssekretariat ble dannet 01.01 2005. Grunnlaget var at kommuneloven stilte krav til at sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalget skal være uavhengig av hvilken revisjonsleverandør som en kommune måtte velge. Tidligere (før 2005) ble sekretariatsfunksjon ivaretatt av kommunerevisjonen.</p> <p>ØKUS har 6 eiere (Fredrikstad, Sarpsborg, Moss, Halden, Råde og Hvaler kommune).</p> <p>Samarbeidet har 2 ansatte.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Nøkkeltall</th> <th>2018</th> <th>2017</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Resultatsgrad av driften i %</td> <td>7,8</td> <td>9,2</td> </tr> <tr> <td>Egenkapitalandel i %</td> <td>Ikke aktuell</td> <td>Ikke aktuell</td> </tr> <tr> <td>Likviditetsgrad</td> <td>Ikke aktuell</td> <td>Ikke aktuell</td> </tr> </tbody> </table>	Nøkkeltall	2018	2017	Resultatsgrad av driften i %	7,8	9,2	Egenkapitalandel i %	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Likviditetsgrad	Ikke aktuell	Ikke aktuell
Nøkkeltall		2018	2017										
Resultatsgrad av driften i %		7,8	9,2										
Egenkapitalandel i %		Ikke aktuell	Ikke aktuell										
Likviditetsgrad	Ikke aktuell	Ikke aktuell											
Nøkkelpunkter													
<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnsmessig formål/funksjon • Eget juridisk rettssubjekt • Regnskap/lønn blir ført av Fr.stad kommune • Ikke egen bankkonti/kasse • nonprofit drevet, tjenesteproduksjon til selvkost 													
	<p>Spesifikk vurdering/fokusområder fra kommunens eiermelding</p> <p>Ingen vurdering er gitt.</p>												
<p>Vurdering for planperioden 2020 - 2023:</p> <p>Samarbeidet er etablert i fellesskap med andre kommuner for å løse en lovpålagt oppgave. Samarbeidet driver etter non profit og selskapet mottar årlige tilskudd. Samlet vurdering av vesentlighet er - Lav.</p> <p>Det er ikke gitt kommunale garantier. Det er ikke registrert negativ omtale av samarbeidet. Non profit samarbeid, regnskapsbehandling blir utført av Fredrikstad kommune. Samlet vurdering av risiko - Lav.</p> <p>Samarbeidet har ikke tidligere vært gjenstand for eierskapskontroll. Meg bakgrunn i samarbeidets funksjon bør eierskapskontroll gjennomføres selv om risiko og vesentlighet er lav.</p> <p>Aktualitet: høy</p>													

Forklaring på nøkkeltallbegreper:

Resultat av driften i %: Denne formelen forteller om hvor mye som blir igjen av driftsresultatet for hver krone i driftsinntekt foretaket har. Dette er et mål på foretakets evne til å hente margin på driftsinntektene

Beregningsmodell:

$$DR * 100/SDI = \text{Resultat av driften i \%}$$

DR: Driftsresultat

SDI: Sum driftsinntekter

Egenkapitalandel i %: Hvis sum egenkapital < 100 000,- anses soliditeten uansett for å være svak. Egenkapitalandelen viser hvor stor andel av eiendelene som er finansiert med egenkapitalen.

Beregningsmodell:

$$SEK * 100/SGE = \text{Soliditet}$$

SEK: Sum egenkapital

SGE: Sum egenkapital og gjeld

Likviditetsgrad: Dette er et mål på hvor mye kortsiktige midler foretaket har i forhold til forpliktelsene selskapet har på samme tidshorisont. Kortsiktig gjeld er forpliktelser som forfaller innen ett år, mens omløpsmidler er midler i foretaket som kan likvideres innen ett år.

Beregningsmodell:

$$SOM/SKG = \text{Likviditetsgrad1}$$

SOM: Sum omløpsmidler

SKG: Sum kortsiktig gjeld